

“Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode op de Timotheusschool veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”

Het doel van het pestprotocol

De Timotheusschool wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze optimaal kunnen ontwikkelen.

Pesten is een probleem dat op iedere school kan voorkomen, dus ook op de Timotheusschool. Met behulp van dit pestprotocol willen wij pestgedrag binnen onze school voorkomen en aanpakken. In dit protocol staat beschreven hoe we dit doen.

Uitgangspunten bij dit pestprotocol

- Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, wordt dit als probleem gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de groep eromheen), leerkrachten en de ouders.
- De school heeft een plicht en de wil om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het creëren van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pestgedrag als ongewenst gedrag wordt gezien en niet wordt geaccepteerd.
- Leerkrachten moeten alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag voorkomt, moeten leerkrachten duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag.
- Leerlingen die in staat zijn om (ervaren) pestgedrag zelf bespreekbaar te maken, kunnen terecht bij de eigen leerkracht en zo nodig bij de vertrouwenspersonen: Agnes Versteeg (leerkracht 3A) of Loes Balm (leerkracht, o.a. 3A en 1/2D).
- De ouders en de leerlingen worden gezien als serieuze partners en dragen zelf ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de school aan te kaarten en samen te werken aan een oplossing.
- Inschakelen van de leerkracht kan en mag niet worden opgevat als klikken, maar dient gezien te worden als hulp vragen aan de leerkracht.
- Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen, aanhoudt of weer optreedt voert de school de uitgewerkte protocollaire procedure uit.
- Dit pestprotocol wordt door het hele team en de oudervertegenwoordiging (oudergeleding van de MR) onderschreven.

Met dit protocol hopen wij als leerkrachten van onze school, samen met de leerlingen en ouders een positieve en effectieve bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen en bestrijden van pestgedrag.

Het pestprotocol is tevens te vinden op de schoolwebsite.

Het pesten

1. Het begrip 'pesten'

Pesten is het systematisch en langdurig uitoefenen van psychologisch of fysiek geweld door één of meerdere personen ten opzichte van één persoon, die niet (langer) in staat is zichzelf te verdedigen.

2. Het verschil tussen pesten en plagen

Als je geplaagd wordt, kun je altijd terugplagen. Daar ontstaan geen problemen van. Plagen is niet gemeen, plagen is voor alle partijen grappig. Om plagen kun je lachen, niet iedere keer is dezelfde aan de beurt. Plagen is ook meestal 1 tegen 1 en is makkelijk te stoppen. Het is niet zo dat je met plagen niet op hoeft te letten. Als dezelfde persoon lang of veel geplaagd wordt, dan kan het zijn dat de betreffende persoon het niet meer leuk vindt. En dan is het pesten geworden. Soms wordt de vraag gesteld is het nu plagen of pesten, daar is maar 1 antwoord op: de ontvanger bepaalt of het plagen of pesten is. De zender kan het nog net zo leuk bedoeld of gezegd hebben, de ontvanger bepaalt.

Bij pesten is de sfeer juist niet positief en er is altijd sprake van meer tegen 1. Er is sprake van een machtsverschil, het slachtoffer is niet in staat zich tegen de sterkere partij (pestkop met meelopers) te verweren. Pesten is altijd gemeen bedoeld en het kan niet in je eentje worden gestopt.

De verschillen tussen plagen en pesten in een overzicht:

PLAGEN	PESTEN
<ul style="list-style-type: none">• Gebeurt af en toe• Iedereen is gelijk. Eerst plaagt de één en dan de ander weer• Het gaat heen en weer• Voor de lol• Je kunt zeggen als het niet meer leuk is• Voor iedereen is het leuk	<ul style="list-style-type: none">• Eén of meer kinderen spelen de baas• Gebeurt vaak en lang• Gaat altijd één kant op met vaak hetzelfde slachtoffer• Is gemeen bedoeld• Het is moeilijk of niet te stoppen• Voor de één is het leuk maar voor de ander niet

Als de betreffende persoon het niet fijn, of vervelend vindt wat iemand doet dan is het geen plagen, maar **PESTEN!**

3. Vormen van pesten

Pesten kent verschillende vormen van uiten, waaronder:

- **Fysiek pesten:** het slachtoffer wordt lichamelijk aangevallen: schoppen, slaan, iemand duwen en ander lichamelijk geweld
- **Verbale vormen van pesten:** het zeggen van kwetsende, gemene en/of scheldwoorden.
- **Relationeel pesten:** het wordt het slachtoffer onmogelijk gemaakt om een relatie aan te gaan met andere leeftijdsgenoten. Het slachtoffer wordt bewust door een groep kinderen buitengesloten, compleet genegeerd, over het hoofd gezien of uitgelachen.
- **Materieel pesten:** de spullen van het slachtoffer worden afgepakt, beschadigd en/of verstoort.
- **Digitaal pesten:** cyberpesten is een vorm van pesten waarbij pesters herhaaldelijk gebruik maken van elektronische media zoals internet of mobiele telefonie om iemand kwetsend materiaal toe te zenden of door kwetsende dingen over iemand te verspreiden met de bedoeling op die manier macht over de persoon uit te oefenen.

4. Signalen van pesten

Er zijn verschillende signalen van pesten:

met woorden:

- schelden: altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- belachelijk maken, zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- briefjes doorgeven.
- beledigen en vernederen.
- negatieve opmerkingen maken over kleding, uiterlijk, familie.
- kwaadsprekerij, verdacht maken.
- cyberpesten: pesten via social media, internet en mobieltjes (berichten/foto's)
- dreigen (niet vertellen aan de meester, anders pakken we je straks)

lichamelijk:

- trekken aan kleding, duwen, sjoeren
- schoppen en slaan
- krabben, bijten, aan haren trekken

achtervolgen:

- buiten school opwachten, naar het huis van de gepeste gaan
- op weg naar huis achterna lopen of rijden.
- opsluiten
- opjagen
- klem zetten

PESTPROTOCOL TIMOTHEUSSCHOOL

uitsluiten:

- isoleren , uitsluiten van spelen
- negeren, doodzwijgen

stelen of vernielen:

- afpakken van spullen
- beschadigen van spullen

afpersen:

- bezittingen afpakken
- dwingen iets te doen, te stelen, geld of snoep te geven

NB. Plagen moet opgevat worden als pesten als de gepeste vindt dat hij/zij gepest wordt, of als anderen aangeven dat iemand gepest wordt.

Protocollaire maatregelen

A. Maatregelen en procedure

Preventieve maatregelen:

- We hebben op de Timotheusschool duidelijke regels en afspraken over hoe we omgaan met elkaar. Van alle betrokkenen verwachten we dat deze regels nageleefd worden.
- Aan het begin van het schooljaar bespreekt de leerkracht met de leerlingen de afspraken en klassenregels met betrekking tot het omgaan met elkaar (gebaseerd op de algemene schoolregels). Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school en vanaf groep 3 t/m 8 worden de regels van het pestprotocol nadrukkelijk besproken.
- Aan het begin van het schooljaar wordt gedurende zes weken de methode 'Grip op de groep' gehanteerd.
- De leerkrachten van de hele school werken tijdens het schooljaar met 'Taakspel' in de groep. Taakspel is een gedragsinterventieprogramma, waarbij kinderen leren zich aan klassenregels te houden. Taakspel richt zich indirect op pesten door bevordering van taakgericht gedrag.
- Gedurende de schoolpauzes is er te allen tijde minstens één leerkracht aanwezig die pleinwacht heeft. Deze neemt een actieve rol in tegenover de leerlingen.

Repressieve maatregelen:

- Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag/ongewenst gedrag van een leerling naar een andere leerling toe wordt dat met de betrokken kinderen besproken door de leerkracht van het kind. Van dit gesprek worden aantekeningen gemaakt in het leerlingvolgsysteem van zowel de pester als het gepeste kind. Dit gesprek wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken.
- De leerkracht bespreekt expliciet pesten/pestgedrag met de hele groep zonder de betrokkenen te noemen. Dit kan bij voorbeeld in de vorm van een gesprek met de klas over 'gekwetst worden', boeken laten lezen over het onderwerp pesten, video's bekijken met verhalen van pesters en gepeste kinderen.
- Indien er sprake is van zich herhalend pestgedrag, dan bespreekt de leerkracht dit met de intern begeleider. In samenspraak wordt besproken wat er nodig is en wie welke stappen zet.

- Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester in het bijzijn van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen op school. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en vastgelegd. Ook de op te leggen consequenties bij overtreding van de afspraken worden hierbij vermeld. De consequenties richten zich erop ongewenst gedrag te onderbreken. School kiest voor de veiligheid van een ieder. Het verslag van dit oudergesprek en de gemaakte afspraken worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem van de school.
- Indien het probleem zich toch blijft herhalen meldt de leerkracht dit gedrag aan de directeur van de school. De leerkracht overhandigt de directeur een gedocumenteerd protocol met daarin de data van de gebeurtenissen en inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken zoals die gemaakt zijn om het pesten aan te pakken.
- De directeur roept de ouders op school voor een gesprek. Hierbij kan ook het kind in dit eerste directiegesprek betrokken worden. De directeur gaat uit van de documentatie van de leerkracht en vult dit verder aan met het gesprek en verloop van de gebeurtenissen.
- Indien het pestgedrag van de pester/het ongewenste gedrag niet verbeter en/of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem aan te pakken, kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen: isoleren van de pester of een tijdelijke uitsluiting van het bezoeken van de lessen met een maximum van drie dagen als omschreven in de schoolgids en het schoolplan.

De gemaakte afspraken worden vermeld in het leerlingvolgsysteem (Parnassys). Bij terugkerend of hardnekkig gedrag wordt verwezen naar het zorgplan van de IB (interne begeleiding).

B. Pedagogische invulling

Begeleiding/hulp:

De gepeste leerling:

- Het probleem en de leerling worden serieus genomen.
- Er wordt een gesprek gevoerd met het slachtoffer wanneer er een vermoeden is en/of wanneer de leerling (openlijk) wordt gepest.
- De leerling wordt positief benaderd, met daarin aandacht voor diens zelfbeeld en sterke kanten.

PESTPROTOCOL TIMOTHEUSSCHOOL

- Er is zicht op het pesten. Het gesprek met het slachtoffer biedt zicht op het pesten, zoals op welke momenten het gebeurt, hoe vaak en waar het gebeurt en wie er achter zit.
- We geven de leerling inzicht in het gedrag en bieden begeleiding.
- Het kind kan en mag zelf aangeven welke oplossingen hij/zij het beste acht voor diens situatie.
- We benadrukken de sterke kanten van het kind.
- De ouders van het gepeste kind worden ingeschakeld en worden geïnformeerd over de situatie van het kind.
- In overleg en met toestemming van de ouders kan het kind worden doorverwezen naar de ouderkindadviseur.
- Indien nodig kan het gepeste kind, in overleg met de ouders, doorverwezen worden voor hulp, zoals sociale vaardigheidstrainingen, weerbaarheidstrainingen, huisarts en dergelijke.

De pester:

- Het probleem en de leerling worden serieus genomen.
- Er wordt een gesprek gevoerd met de pester wanneer er een vermoeden is van pesten en/of wanneer het (openlijk) plaatsvindt.
- Er worden afspraken gemaakt met de leerling met betrekking tot de veiligheid. Hierbij wordt geattendeerd op de omgangsregels, zoals opgenomen in het klassenprotocol.
- De leerling ziet in wat het effect is van zijn gedrag en wat dat betekent voor zijn klasgenoot.
- De ouders van de pester worden ingeschakeld en geïnformeerd over de situatie van het kind.
- Gedragsproblemen worden verwezen naar de IB (interne begeleiding).
- Er worden afspraken gemaakt met de leerling over gedragsverandering en wordt hem getoond hoe hij het beste met anderen kan omgaan.
- De leerling maakt zijn excuses aan de gepeste leerling.
- Bij herhaling van het gedrag dienen de ouders en de leerling bijeen te worden geroepen om verdere vervolgstappen te bespreken.
- In overleg en met de toestemming van de ouders kan de leerling worden doorverwezen naar sociale vaardigheidstrainingen, weerbaarheidstrainingen, huisarts en dergelijke.

De grote groep:

- We maken het probleem bespreekbaar in de groep.
- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen tegen het ongewenst gedrag/het pesten.
- We bespreken met de leerlingen dat “meedoen” met de pester meestal kan leiden tot verergering van het probleem.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.

C. Regels en afspraken

Regels:

1. We luisteren naar elkaar.
2. We zeggen alstublieft en dank u wel.
3. We steken in de kring onze vinger op als we iets willen vragen.
4. We geven elkaar complimenten.
5. We praten rustig in de klas, we schreeuwen niet.
6. We doen elkaar geen pijn.
7. Iedereen mag zijn zoals hij is.
8. Wij luisteren naar elkaar.
9. Wij helpen elkaar.
10. Wij geven elkaar complimenten.
11. We blijven van elkaar en van elkaars spullen af.
12. Als een kind jou of een ander pest mag je dat zeggen tegen de juf of meester; dat is geen klikken.

Deze algemene omgangsregels staan tevens vermeld in de schoolgids.

De belangrijkste regel van het pesten luidt: 'Word je gepest, praat er dan thuis en op school over.'

Aanvullende afspraken

Afspraak 1:

Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroepen brengen we kinderen dit al bij. Bij klagen/hulp vragen van de leerkracht wil je dat iemand stopt. Bij klikken hoop je dat iemand straf krijgt. Als iemand je hindert dan zeg je: “(Naam van het kind) stop daarmee, ik heb er last van!” Als dat niet helpt dan vraag je hulp aan een leerkracht. Dit is dus geen klikken.

Afspraak 2:

Medeleerlingen hebben ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn verantwoordelijk voor een goede sfeer in en buiten de groep. Hiervoor moet er dus wel een veilig klimaat zijn. Dit wordt geschapen door een leerkracht die weet waar hij/zij voor staat en pestproblematiek serieus neemt.

Afspraak 3:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij haar grenzen moet bewaken. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. Er wordt gestreefd naar een samenwerking waarbij iedereen zich prettig voelt.

Bijlagen pestprotocol

Als bijlagen volgen verschillende informatievoorzieningen waar de leerkrachten, leerlingen en ouders zich op kunnen beroepen.

Bijlage 1: Omgangsregels

Bijlage 2: Adviezen voor de ouders

Bijlage 3: Een stappenplan voor ouders en leerlingen die er niet met de school uitkomen

Bijlage 4: Procedure schorsing

Bijlage 1:

De omgangsregels zoals opgenomen in het protocol

1. We luisteren naar elkaar.
2. We zeggen alstublieft en dank u wel.
3. We steken in de kring onze vinger op als we iets willen vragen.
4. We geven elkaar complimenten.
5. We praten gewoon in de klas, we schreeuwen niet.
6. We doen elkaar geen pijn.
7. Iedereen mag zijn zoals hij is.
8. Wij luisteren naar elkaar.
9. Wij helpen elkaar.
10. Wij geven elkaar complimenten.
11. We blijven van elkaar en van elkaars spullen af.
12. Als een kind jou of een ander pest mag je dat zeggen tegen de juf of meester; dat is geen klikken.

Bijlage 2:

Adviezen voor de ouders.

Adviezen aan:

De ouders van de gepeste kinderen:

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het gedrag te komen
- Pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer de leerling om naar de leerkracht te gaan.

De ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.

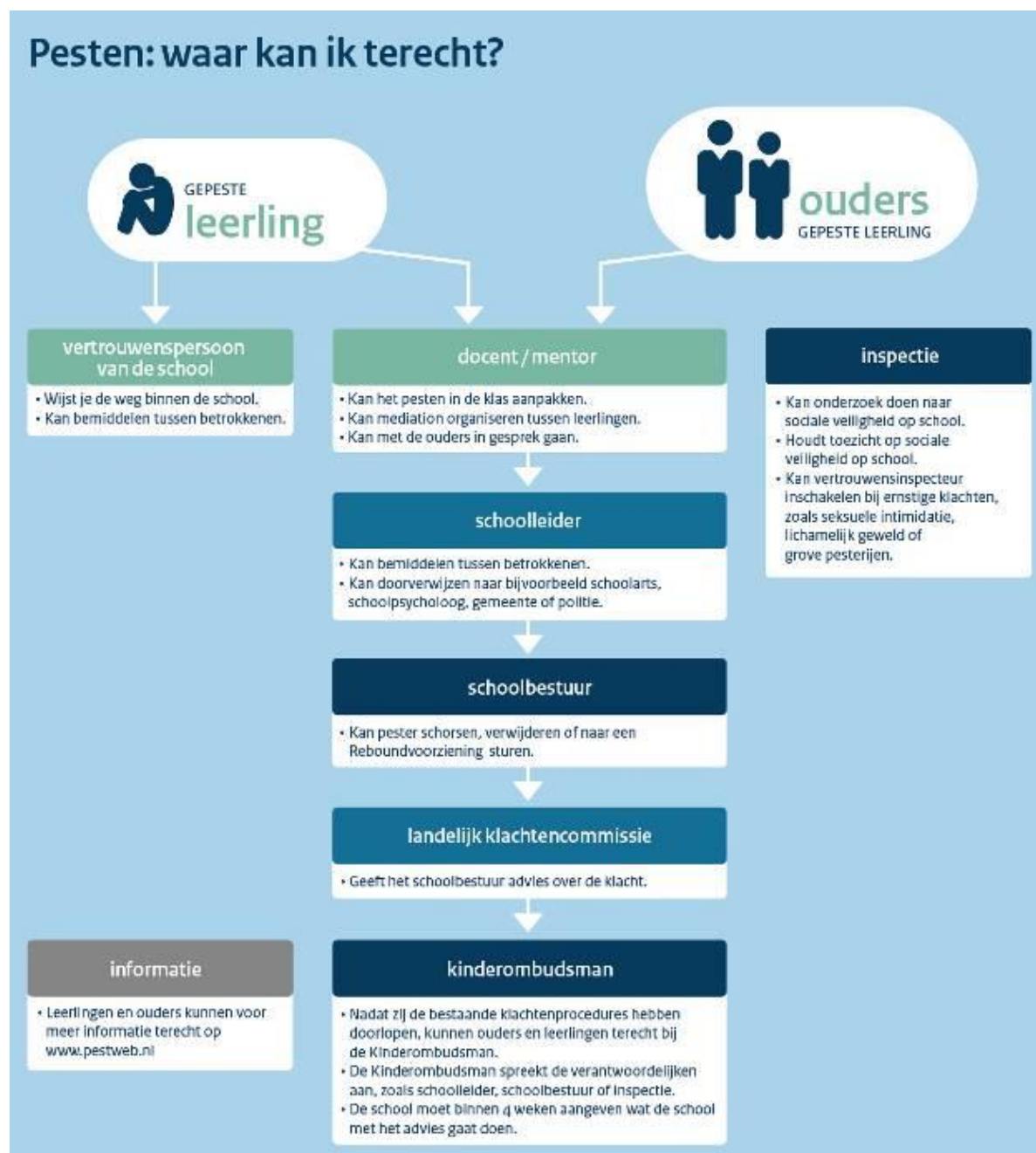
De ouders van alle kinderen:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Houd rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Bijlage 3

Stappenplan

De Rijksoverheid heeft een stappenplan beschikbaar gesteld met korte informatie over waar leerlingen en ouders terecht kunnen indien zij er niet uitkomen met de school.

Bijlage 4

Schorsing

Met de invoering van passend onderwijs in augustus 2014 is de mogelijkheid tot schorsing in de Wet op het primair onderwijs (WPO) opgenomen. Kijk op <http://wetten.overheid.nl> voor meer informatie. Nu schorsing in de wet is opgenomen heeft de onderwijsinspectie de verantwoordelijkheid om toezicht te houden op de naleving daarvan.

Een schorsingsperiode wordt in de eerste plaats beschouwd als een afkoelingsperiode voor alle partijen. Doorgaans worden bij het aflopen van de schorsingsperiode passende stappen gezet, zoals een gesprek met de ouders, om de leerling een goede herstart te geven. Het bestuur neemt formeel het besluit over te gaan tot schorsing. Ouders worden hiervan door de directeur schriftelijk op de hoogte gesteld. Bij verlenging van de schorsing neemt het bestuur opnieuw een formeel besluit en worden ouders hierover opnieuw geïnformeerd. Een leerling kan maximaal één week geschorst worden. Bij een besluit tot schorsing van langer dan een dag worden de leerplichtambtenaar en de inspectie ingelicht. Ouders kunnen binnen 6 weken schriftelijk bezwaar aantekenen bij het bestuur. Het bestuur beslist binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaar na eerst de ouders te hebben gehoord. Zijn ouders het niet eens met de beslissing op bezwaar dan kunnen zij naar de rechter stappen.

Verwijdering

Met het begrip verwijdering bedoelen we het permanent ontzeggen van toegang tot de school en de les. De verwijderingsprocedure eindigt met het uitschrijven van een leerling. Aanleiding om tot verwijdering van een leerling te besluiten zijn gesignaleerde leer- en/of gedragsproblemen, niet te tolereren gedrag van een leerling en in het uiterste geval niet te tolereren gedrag van ouders/verzorgers. Voor verwijdering als gevolg van leer- en/of gedragsproblemen geldt dat dit pas gebeurt als ondanks specifieke ondersteunende inzet van de school de problemen belemmerend blijven voor de ontwikkeling van de leerling óf als de veiligheid van andere leerlingen of de leerkracht in het geding is.

De beslissing over het starten van een verwijderingsprocedure is voorbehouden aan het bestuur. Voordat het bestuur overgaat tot deze beslissing is al een aantal stappen gezet. Het bestuur heeft de leerkracht en indien gewenst de directie gehoord evenals de ouders. Aan de hand van deze gesprekken neemt het bestuur het besluit al dan niet over te gaan tot verwijdering. Indien daartoe wordt besloten heeft het bestuur de inspanningsverplichting om een andere school voor de leerling te vinden. Nadat dit is gelukt volgt de definitieve verwijdering. De inspectie en de leerplichtambtenaar worden over zowel het voorgenomen als het definitieve besluit tot verwijdering ingelicht. Ouders kunnen schriftelijk bezwaar aantekenen bij het bestuur. In het uiterste geval kunnen ouders naar de rechter stappen.